

Nõukogu järeldused laste vaksineerimise kohta: laste vaksineerimise edusammud ja väljakutsed Euroopas ning edasine tegevus

(2011/C 202/02)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1. TULETAB MEELDE, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 kohaselt täiendavad liidu meetmed liikmesriikide poliitikat ning on suunatud rahvatervise parandamisele, hõlmates eelkõige võitlust olulisemate tervisehäirete vastu; samuti soodustavad need liikmesriikidevahelist koostööd rahvatervise valdkonnas ja toetavad vajaduse korral nende meetmeid ning võtavad arvesse liikmesriikide vastust tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel;
2. TULETAB MEELDE, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 kohaselt peavad liikmesriigid koostöös komisjoni-ga ise oma poliitikat ja programme kooskõlastama;
3. TULETAB MEELDE Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 1998. aasta otsust nr 2119/98/EÜ,⁽¹⁾ millega moodustatakse ühenduses epidemioloogilise järelevalve ja nakkushaiguste tõrje võrgustik, kus mis eeldab õigeaegset teaduslikku analüüsi, et ühendus saaks võtta tõhusaid meetmeid;
4. TULETAB MEELDE Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 851/2004,⁽²⁾ millega asutatakse haiguste ennetuse ja tõrje Euroopa keskus, mis toetab käimasolevaid tegevusi nagu asjakohased ühenduse tegevusprogrammid rahvatervise sektoris, mis on seotud nakkushaiguste ennetamise ja tõrje, epidemioloogilise järelevalve, koolitusprogrammide ning varajase hoiatamise ja reageerimise mehhanismidega, ning peaks soodustama parimate tavade ja kogemuste vahetamist seoses vaksineerimisprogrammidega;
5. TUNNISTAB, et kuigi laste vaksineerimine kuulub iga liikmesriigi vastutusalasse ja ELis kasutusel olevad vaksineerimiskavad erinevad kutsealase sisu, kohustusliku või vabatahtliku olemuse või rahastamise poolest, annab selle teema Euroopa tasandil käsitlemine lisandväärtust;
6. TUNNISTAB, et võimalike ühiste jõupingutuste puhul laste vaksineerimise parandamiseks võib kasu olla ka paremast sünergiast teiste ELi poliitikavaldkondadega, mis pööravad erilist tähelepanu haavatavatele elanikkonnarühmadele, näiteks romidele teatud liikmesriikides;
7. TERVITAB Budapestis 3.–4. märtsil 2011 toimunud ekspertide tasandi konverentsi „Meie laste tervisliku tuleviku nimel – laste vaksineerimine” tulemusi, millel osalejad uurisid laste vaksineerimise edusamme ja väljakutseid Euroopa Liidus ning rõhutasid vajadust saavutada ja säilitada laste õigeaegne ja ulatuslik vaksineerimine nii üldiselt kui ka puudulikult vaksineeritud elanikkonnarühmades; kvaliteetsete andmete olemasolu vaksineerituse taseme jälgimiseks ja vaktsiinide abil ennetatavate haiguste järelevalveks kohalikul, riiklikul ja ELi tasandil; ning teabevahetusstrateegiate koordineerimist ja täiustamist, et tuvastada jõuda puudulikult vaksineeritud elanikkonnarühmadeni või inimesteni, kes on vaksineerimise eeliste suhtes skeptilised;
8. MÄRGIB, et kuigi laste vaksineerimise kavad on olnud nakkushaiguste tõrjumisel Euroopas keskse tähtsusega, on väljakutseid veel palju;
9. TULETAB MEELDE, et kui vaktsiin on olemas, on vaksineerimine kõige tõhusam ja ökonoomsem viis nakkushaiguste ennetamiseks;
10. MÄRGIB, et suurenev liikuvus ja ränne tõstatavad palju terviseiga seotud küsimusi, mis on asjakohased ka laste vaksineerimise seisukohast;
11. RÕHUTAB, et Euroopas on vaktsiinidega saadud kontrolli alla, vähendatud ja isegi likvideeritud haigusi, mille tagajärjel varem suri ja invaliidistus miljoneid inimesi, ning et rõugete ülemaailmse likvideerimine ja lastehalvatuse kõrvaldamine enamikus maailma riikides on suurepäraseid näited edukate vaksineerimiskavade kohta;
12. MÄRGIB, et mitmes Euroopa riigis esineb jätkuvalt leetrite ja punetiste epideemiaid ning RÕHUTAB, et Euroopa ei suutnud täita eesmärki likvideerida leetrid ja punetised 2010. aastaks nõutust väiksema vaksineerituse taseme tõttu kohalikul tasandil, ning TULETAB seetõttu MEELDE Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) 16. septembri 2010. aasta resolutsiooni, mis käsitleb uuendatud kohustust leetrite ja punetiste likvideerimiseks ning kaasündinud punetiste sündroomi ennetamiseks 2015. aastaks ja pidevat toetust lastehalvatusevaba olukorra säilitamiseks WHO Euroopa piirkonnas;
13. RÕHUTAB, kui oluline on määrata kindlaks elanikkonnarühmad, kellel on kõrgem risk nakatuda vaktsiinide abil ennetatavatesse haigustesse ja nendega tegelda ning MÄRGIB samas, kui tähtis on asjaolu, et tundlikud elanikkonnarühmad on riigiti või piirkonniti erinevad;

⁽¹⁾ EÜT L 268, 3.10.1998, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 142, 30.4.2004, lk 1.

14. KUTSUB liikmesriike ÜLES:

- hindama ja kaardistama takistusi ja probleeme, mis mõjutavad juurdepääsu vaksineerimisteenustele ja nende kättesaadavust ning sellele vastavalt täpsemaks muutma ja/või tugevdama oma siseriiklike või kohalike strateegiaid;
  - tegema jõupingutusi, et säilitada ja tugevdada riigis kehtestatud korda ja protseduure laste vaksineerimiseks, kelle puhul teave vaksineerimise kohta puudub või on ebakindel;
  - tegema jõupingutusi, et säilitada ja suurendada üldsuse usaldust laste vaksineerimiskavade ja vaksineerimise eeliste vastu;
  - tegema jõupingutusi, et suurendada tervishoiutöötajate teadlikkust vaktsiinide eelistest ja tugevdada nende toetust vaksineerimiskavadele;
  - parandama tervishoiutöötajate ja muude asjaomaste ekspertide haridust ja koolitust laste vaksineerimise alal;
  - tegema kohalike kogukondadega tihedat koostööd, kaasates kõiki asjaomaseid osalejaid ja võrgustikke;
  - määrama kindlaks puudulikult vaksineeritud rühmad ja tagama neile võrdne juurdepääs laste vaksineerimisele;
  - tagama asjaomaste rahvatervise, pediaatria ja esmatasandi arstiabi teenistuste tiheda koostöö individuaalsete vaksineerimiskaartide pidevaks täiendamiseks ja hindamiseks, sealhulgas vaktsiini õigeaegse manustamise jälgimiseks alates sünnist kuni täiskasvanuks saamiseni;
  - tegema jõupingutusi, et parandada laborite suutlikkust vaktsiinide abil ennetatavate haiguste diagnoosimisel ja jälgimisel;
  - kaaluma vajadusel uuenduslike ning tõestatud tõhususe ja kulutasuvusega vaktsiinide kasutamist, et käsitleda rahvatervise seni rahuldamata vajadusi;
  - kaaluma vaksineerimisalaste infosüsteemide, sealhulgas ravimiohutuse järelevalve süsteemide ja vajadusel parema registreerimise kasutuselevõtmist või täiendavat arendamist;
- kaaluma vaksineerimise ühiste näitajate kasutamise meetodika kujundamist, et toetada kogu ELi hõlmavat andmekogumist tihedas koostöös WHOga;
  - kaaluma, millised süsteemid ja menetlused võiksid aidata tagada isikute vaksineerimise nõuetekohase järjepidevuse, kui nad kolivad ühest liikmesriigist teise;
  - edendama vaksineerimiskavade parandamist;
  - tegema koostööd lähenemisviiside ja teabevahetusstrateegiatega kohandamisel, et tegelda vaksineerimise eeliste suhtes skeptiliste inimeste hirmudega;
  - jagama kogemusi ja parimaid tavasid, et parandada laste vaksineerituse taset vaktsiinide abil ennetatavate haiguste vastu üldiselt ning puudulikult vaksineeritud elanikkonnarühmades;
  - teabevahetuse lihtsustamiseks vaksineerimisteenuste pakkujate vahel koostama Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) ja Euroopa Raviameti (EMA) abiga mittetäielik nimekiri andmetest, mida soovitatakse kanda riiklikele või kohalikele vaksineerimis- või tervisekaartidele. Seda tuleb teha, võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide tervisepoliitikat, kuid võttes samas arvesse WHO rahvusvaheliste sanitaar-meditiiniliste eeskirjade lisas 6 loetletud vaksineerimistööndite andmeid. Kõnealune teave peaks olema terves ELis kergesti mõistetav;

15. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES:

- täiendavalt arendama riiklike ja kohalike vaksineerimisteenistuste vahelist koostööd, muutma veelgi täpsemaks ja koordineerima nii vaksineerituse taseme jälgimist kui ka aruandlussüsteeme;
  - tegema jõupingutusi vaktsiinide abil ennetatavate haiguste seire tugevdamiseks; muutma täpsemaks teabe süsteeme ja vajadusel vaksineerimisregistreid;
- määrata kindlaks ühiselt kokkulepitud suunised ja meetodid laiema üldsuseni jõudmiseks, sealhulgas tõenditel põhinevad seosed vaksineerimise ja haiguste vahel;
  - määrata kindlaks üheskoos kokkulepitud meetodid vaksineerituse taseme ning ühiskonnas tõelise kaitse taseme jälgimiseks ja hindamiseks;

16. KUTSUB komisjoni ÜLES:

- tagama sünergia laste vaksineerimise edendamise ning asjakohaste ELi õigusaktide ja poliitikate rakendamise vahel, austades samas täielikult riikide pädevust;
- tihedas koostöös ECDC ja EMAGA ning võttes arvesse WHO poolt seni tehtud tööd uurima, millised on võimalused, et

-
- määrata kindlaks meetodid vaktsineerimiskavade üldsuse toetuse jälgimiseks;
  - lihtsustada selliste teabevahetusstrateegiate väljatöötamist ja rakendamist, mis on suunatud vaktsineerimise eeliste suhtes skeptiliste inimesteni jõudmisele, andes selget ja faktilist teavet vaktsineerimise eeliste kohta;
  - anda suuniseid ja vahendeid, et aidata liikmesriikidel koostada tõhusaid teavitusematerjale;
  - töötada välja tervishoiutöötajatele ja üldsusele suunatud mitmekeelsed vaktsineerimist käsitlevad ELi vahendid, eesmärgiga anda objektiivset, kergesti juurdepääsetavat (veebis ja/või paberkandjal) ja tõenditel põhinevat teavet vaktsiinide ja vaktsineerimistähtsate, sealhulgas liikmesriikides kasutatavate vaktsiinide kohta;
  - edendada piirkondlikke ja kogu ELi hõlmavaid projekte, mille eesmärk on parandada riigiüleste puudulikult vaktsineeritud rühmade juurdepääsu vaktsineerimisele.
-